

ACC. N:R 6263

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Landskap: Upptecknat av:
Härad: Adress:
Socken: Berättat av:
Uppteckningsår: Född år i

Etnol. avdeln. Sekt. II Lista 19.

Svar på frågelista för Atlas över Svensk
Folkkultur.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R M. 6263:7-13.

Landskap: Skåne

Upptecknat av: Aug. L. Nordgren

Härad: Trosta

Adress: Högsröd

Socken: Högsröd

Berättat av:

Uppteckningsår: 1940

Född år i

Etnologiska avdeln. II: 10-12

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Skriv endast på denna sida!

Etnologiska afd.

ACC. N:R. 2-23 M 6263:1.

Landskap: Skåne

Upptecknat av: Lua Skottsgren

Härad: Frästa, Anja, Korta Asbo

Adress: Thörnsäter

Socken: Storum, Hörsen, Wallarö, Färingtäfte

Berättat av: Thörnsäter

Uppteckningsår: 1940

Född år _____ i _____

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Uppteckningarna omfattar från om

Lista 2-23, 19st uppteckningsblad

Uppteckningarna rör sig om prägar
inverkanande Etnologiska beaktningen
och omfattar meddelande från de
platser och personer som personligen
varit besatt och viktats i

Närheten från min födelsebygd
Långkult i Wallaröds socken samt
från Storum socken Färingtäfte
och Thörnsäter socknar.

Etn. S. II: 2-23

Skriv endast på denna sida!

Etнологiska ^{And}

ACC. N:R. L. 1-2. N:1 M 6263:2.

Landskap: Skåne

Upptecknat av: August Kratzen

Härad: Krosta

Adress: Vägersård

Socken: Lyby

Berättat av:

Uppteckningsår:

Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Lista 2 Korsviken, vid allmän väg som går
Läveröd Hörby. I Lyby by går vägen en
krök åt vänster när färden görs mot Hörby
i den kröken ligger ett litet hus väl
i ordning hållt med korsvikens väggar
i gammaldags typ, vem som är ägare
av huset i fråga är mig ej bekant
men väl underhållit samt mycket
tilltalande, med stötpar o längsgående
mellanband samt strävar

B. Huset i fråga är ett bäningshus
o konstruktion med sylt eller (fod)
4 d. B. C. är ej bekant, den beskrivna typen ej
ovanlig förekom rätt allmänt omh. 1850-80.

avskr. S.

Etнологiskt. Avd.

ACC. N.R. 23-5 A 2.

M 6263:3.

Landskap: Skåne

Upptecknat av: August Rodgren

Härad: Frasta

Adress: Wägersvik

Socken: Wägersviks

Berättat av:

Uppteckningsår: 1940

Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

V:5.

Lista 3. Är mig ej bekant har inte sett sådant
bygg. Lista 4. Kambraktioner synes ej
vara så gammal. är nog närmare 1900 talst
Lista 5. 3. A. Sparrarna har jag sett fastsatta
både i händstucken under väggbandet
samt direkt på väggbandet.

Ej händstuckarna gjorts för det
 mesta som för omkring 1900, av
 med pådda i stälparnas överända, eller
 stuckna genom stälparna kvarhållna
 med två pinnar (rätt vanlig typ)

4. A. ja. B. ja. C. ? 5) C. a, b, c) obekant d) bygg
 hus i äldre tid kunde varje band och dräng
 där var dock en timmerman som skjutit märkningarna
 med krita.

ACC. N:R. L. 6. A. 3 M 6263:4.Landskap: SkåneUpptecknat av: LundströmdagenHärad: FröstaAdress: HögsrödSocken: Högsröd

Berättat av:

Uppteckningsår: 1940

Född år _____ i _____

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

D: 6.

Lista 6. Etnologiska afdelningen, 3. d. bygg-
nadsrättet har nog varit rätt vanligt här
i Högsröds socken, o socknarna som
ligger intill, och vad jag funnit o
närmare har mig bekant, bland annat
köpte jag en partighet med hus, intill
där jag nu bor. (Vid rivning av det
gamla huset, som jag utförde, huset
i fråga skulle enligt gamlas utsaga vara
uppfört 1825.) Jag fann då att det gamla
himmret förut varit använt i gamla hus
långt förut, bl annat fanns spår av gammalt
fönst använt till bjälkar i gammalt hus
fönst, där var inbyggda långa rännor

avsk. 11.

Etnologiska and.

ACC. N:R. 4. 2. 6

M 6263:5

Landskap: Skåne

Upptecknat av: August Krogén

Härad: Froska

Adress: Skågeröd

Socken: Skågeröd

Berättat av:

Uppteckningsår: 1940

Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

II:6.

i träd som nu användes till bjälkar
sparrar, ja till o med i bjorden var
länga råmmor uttagna, att visade
att det gamla byggnadsrättet är my-
cket gammalt, både överlag, gät, och
triskelstock, Äverlag, samt infällda
plankor över dörröppningen har jag sett
på många platser även i stora Åsbo
Hörad, närmare bestämt i en by Brögnarid
runt 1899-1900 i två gårdar som ägdes av Lant-
Loven Persson, den andre av Nils Torstens
Storhus. För öfrigt gäller uppteckning
från Skågeröds Socken.

Etнологiskt arkiv

ACC. N.R. 5.27-10 M 6263:6.

Landskap: Skåne

Upptecknat av: Lundström

Härad: Frorta

Adress:

Högsröd

Socken: Högsröd

Berättat av:

Uppteckningsår: 1940

Född år

i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

II:7.

Lista 7. Byggnadstypen är obekant för
mig har ej sett den i de orter jag vistats
vara sig i Frorta eller stora äsbo Härad

Lista 8. Annanunda typ är nog rätt sällsynt
i annanunda orter har ej sett någon
byggnadstyp i den stilen

Lista 9. Att jag sett s.k. Eukel katts knut
med sneda och lodräta skåror, det har
jag, men endast i timmer av nedrivna
hus.

Lista 10. 4. A. I det antalade gamla huset
som jag nedrivit före kom både snedhak
och lodräta i samma hus, en bjälke vid
dör ingången var sned hak så däremot

Rep. 8.6.

Etnologiska and.

ACC. N.R. 6. 2. 10-12. 146263:8.

Landskap: Skåne

Upptecknat av: Aug. Ekstrand

Härad: Trasta

Adress: Högsröd

Socken: Högsröd

Berättat av:

Uppteckningsår: 1940

Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Av så st vid fästerna vare lodrätta hak
5. B. b. En de gamlas uppgifter byggdes huset
i fråga 1825. d) det var ett gammalt sal-
daktorp o uppfördes av Raskhällarna, bän-
derna som vare delaktiga där, samt där
då fästgörande Saldaten.

Lista 11. Har ej sett nämnda Byggnads
sätt o de arkar jag vistats, vare sig i
Färingefasta, Bisebaga. Norra Rörum
Hällaröds, eller Högsröds socknar

Lista 12. Byggnadsstuga har jag sett
en riktigt väl inredd som sovrum
des dagligen som bostadsrum
jag vistades där vintern 1904 jag var

Skriv endast på denna sida!

Etymologiska ord ACC. N:R. X. L. 12- 146263:8.

Landskap: Skåne

Upptecknat av: Lua L. M. Jaren

Härad: Frösta

Adress: Boöseröd

Socken: Stora Rörum

Berättat av:

Uppteckningsår: 1940

Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

då på arbete hos en morbror till mig
där var hans föräldra hem nämligen
d. v. Lantbr jäms Kilssan Trulstorp i Stora.

Rörums Socken Frösta Härad som ägde
3. L. Öppgavarande Ryggästaga ^{gården}
uppbars an en lodrätt stätta eller grän-
se träsk ett vid var gavel eller rätkare
sagt var ända på stugan, den låg där
en mycket grov ätka kantig bjälke
svärs över vilande på dessa stätter
som uppbars det hela, på sparrarna
innan till var klätt med träsk som
småde upp med sidorna, för att sedan
uppe i en höjd an ca 5, a 6 alnar

Etnologiska avd

ACC. N.R. 8. L 12. 146263:9.

Landskap: Skåne

Upptecknat av: August Stordalen

Härad: Fresta

Adress: Högsenid

Socken: Nya Rörum

Berättat av:

Uppteckningsår: 1940

Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Övergå till flack tak som vilade
ovanpå den annända grova tvär-
bjälken, ovanpå däckta bant var
ett lag bräder till där ovanpå som
strä för att värmen skulle bättre
hållas kvar i stugan. Även längs
utmed sidorna var fyllt med stav-
strä, där grova bjälke som låg
där tvärt över benändes för Rygg
även, de bräd som upp var densamma
kallades för skottor. Ett märka
annända Bänings länga var nog
omkring 25 aln lång. Bäningsrummet
Ryggs stugan var i mitten av (längan)

Skriv endast på denna sida!

Etnologiska and

ACC. N:R. 9. L. 12

M 6263:10.

Landskap: Skåne

Upptecknat av: August Nordgren

Härad: Fresta

Adress: Högsbo

Socken: Korta Rörum

Berättat av:

Uppteckningsår: 1940

Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

3 B. De stötar jag annu ämt förekunnas
vid båda gavlarna i stugan. Bäningsrummet
har ej sett ryggis utan i Bäningsrum.
nämligen rätt klädda med tråder.

De användningar som fanns o kanske ännu
i dag fins över logen eller dylikt går
ej under benämning Ryggis utan
kallas förfall) som var anordnad
delvis i samma stil som ryggis med
den skillnaden att den så kallade
pallen består i regel, merendels av
grava träd ^(stakar) som lägges på den så
kallade pallen, därpå lägges
säden spröskad eller och spröskad halva

Etнологiska and.

ACC. N:R. 10 L. 12 146263:11.

Landskap: Skåne

Upptecknat av: Axel L. Odgersen

Härad: Frösta

Adress: Högsbo

Socken: Lora Borum

Berättat av:

Uppteckningsår: 1940

Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Inredskrävorna sattes så att sidoröarna kunde vila på dem. I aluänhet användes ek, vilket träslag användes för i tiden allmänt som byggnadsmaterial. Skottorna var raka. C) Anordningen där ryggsåren vilade var inpält i ändan på det grövre trädet den så kallade (ryggsåren) D) Ytterlakets var en halva. E) Vägkonstruktion plank längs en rättare tvärgående liggande lärtunga klätt med bräder, invändigt beklätt med gurnbräder, på den tiden användes 4.B. Anskinnna typ har jag sett på några få platser till. Eftersom annan typ har jag ej sett på i ertema.

Etnologiska and

ACC. N:R. 11 L 12 M 6263:12.

Landskap: Skåne

Upptecknat av: Lundström

Härad: Frosta

Adress: Wadstena

Socken: Korra Börum

Berättat av:

Uppteckningsår: 1940

Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

5. B. per 1850-1900 ja. E. Hurst skulle enligt vad då varande ägare jämskilsson berättade, ha byggt av förra ägaren Nils Kjerstensson som var omkring 90 år, år 1904. så det byggdes nog i så fall omkring 1850 kanske innan.

6. B. Enligt vad min storbror Albert Andersson berättade för mig den 7/4 är så skulle nämnda Ryggåsstuga ännu stå kvar. Han sade att i Gällared i Korra Börums socken skulle ännu finnas en ryggåsstuga, där plats där han var Långhult ligger ej så långt ifrån de nämnda platserna.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. 12 L 12

M 6263:13.

Landskap: Skåne

Upptecknat av: Lennart Stordalen

Härad: Fresta

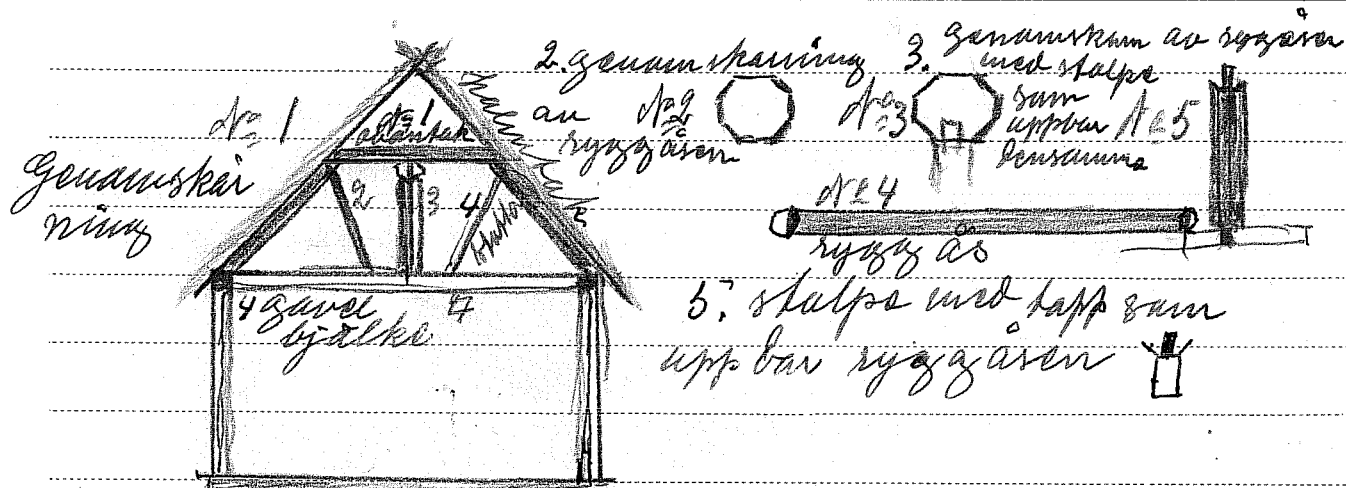
Adress: Hålsjö

Socken: Lilla Rårum

Berättat av:

Uppteckningsår: 1940

Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Skärmed en skiss av det inre i en ryggsåren i den typ jag sett den st. 1 seken förskallande hur gaveln i stugan såg ut samt de grovare linjerna markerade formen på stugans inre, form å det inre 2-4 stöd eller ständare som sidostämnarna vilade på. 3. Mittelstäm kan som uppbar ryggsåren st. 1 inre tak med pyllning avanpå

ACC. N:R M. 6263: 14.-17.

Landskap: Skåne

Upptecknat av: Aug. L. Nordgren

Härad: Frosta - Onsjö. N. Asbo

Adress: Högseröd

Socken: Nova Rörum, Hallaröd, Läringsöfta Berättat av: _____

Uppteckningsår: 1940.

Född år _____ i _____

Etnol. avdeln. II: 13-17

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

P. H. L. 1941
avskr.

Etнологiskt arb.

ACC. N:R. 132.13-14 146263:14.

Landskap:

Jämtland

Upptecknat av:

Lugnetorden

Härad:

Fröska - Önsjö. Å. Åbo

Adress:

Stigsnid

Socken:

Norra Rånum. Hallarå.

Föringslaga

Berättat av:

Uppteckningsår:

1940

Född år

i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Lista 13. ej bekant. Lista 14.-15.-16

Har ej hört eller sett något som berör dessa
listor 12. Halm tak förskamma ju ännu
fast de äro på anskrivning nu de senaste
åren. Den tak täcknings metod som
göra kam mest i Fröska Önsjö och Norra Åbo
Häraderna i pl. platon. Systemet är ju stä-
ger eller slänter lakte som spikades på
kvärt som sparrarna eller i husets längd-
riktning Därav på lates halm. så kallat
lang halm som breddes ut i (lavor)
i bands var (lavor) med en s.k. (täck-
käpp) och (viga) (vidjon) vridna gröna
(rappan) eller kläna kvistar av björk eller vild

Etnologiska ord

ACC. N:R. 14217 146263:15

Landskap: Skåne

Upptecknat av: Knut Odensten

Härad: Frästa

Adress: Thorsrud

Socken: Norra Råm

Berättat av:

Uppteckningsår: 1980

Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Därefter lades ett nytt lag däravampå
o band på samma sätt, när så kala
(stiel) ett (sti) kallades det stycke an
sidan på taket sam (lades opp) täcktes
opp bredden kunde variera i bland (vade)
sek (alua sti) i bland åtta, i bland tio
men även (12 alua sti) lades opp.

Den här lätta var gjort så skar man
takot vilket gick till så att med en
särskild konstruerad bräda, samt en viss
kniv i bland ett stycke an en gammal
till skar man halmen lite på sned och
säger gärna, dels fick taket ett jäm-
nare och finare utseende, dels varade det

Etнологiska not.

ACC. N:R. 15.2.18

M 6263:16.

Landskap: Skåne

Upptecknat av: August Nordgren

Härad: Frostå - m. fl.

Adress: Thörseröd

Socken: Nara Bårn ^m Kringå

Berättat av:

Uppteckningsår: 1940

Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Långare, vaktat samu lattare an dotter
E. K. så kallade takryttare, stänger
som bands vägar på svad på taken
var ju egentligen för att halmen
skulle hållas bliva på sin plats vid
storm o dylikt. Men på de flesta taken
i Mellersta Skåne o de annu äldre sock-
nerna användes inte ofta några s k
takryttare. Andra täckningsmetoder
med halmen kände ej, enl vad jag vet därom
ej för hemmet i dessa orterna. Vossro
har jag endast sett två mindre tak
täckta därmed, av det skälet att det
ej är så lätt åtkomligt som halmen

Skriv endast på denna sida!

Etнологiska aud.

ACC. N:R. 16. L. 17.

M 6263:17.

Landskap: Skåne

Upptecknat av: August Kottarén

Härad: Prosta - m. pl.

Adress: Hörsnäs

Socken: Korta Bönum m. pl.

Berättat av:

Uppteckningsår: 1946

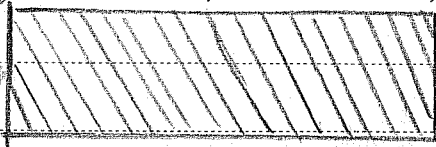
Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

De korta takryttarna benämnes på byggnadsmål för (ryggstrå) taket uppför för (ryggning). Nyare tids taktäckningsmetod är ju att halmen sys fast med galvaniserad tråd, som trådes genom halmlavan med en särskild järn- eller konstruerad (skatta) skyffel av metall.

5.a. Halmtaken i skåne m. pl. platser är nog ur-gamla, typen fömligen lika, i Korta och Mellan Skåne. Vilka typer som bevarades för 1850 typen var, nog densamma både innan och efteråt, ända till våra dagar.

Takryttan

De snedgäende strecken är
takryttars å ett tak jag sett.

Etnologiska avd

ACC. N:R. 17 L 18-19. 146263:18.

Landskap: Skåne

Upptecknat av: August Nordgren

Härad: Frösta, Anja Stora Åbo

Adress: Högsröd

Socken: ~~Stora Rönne~~ Rönne Hallarö Färingstorp

Berättat av:

Uppteckningsår: 1940

Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Gara

Rönne

116/123 b.

Hallarö

115/122 b.

Färingstorp

117/122 c

Lista 18. Stågen byggvad vare sig bänings hus eller annat hus, med sax stöd, har jag ej sett i de orter jag vilst i, vare sig Rönneberga Färingstorp Hallarö Stora Rönne eller Högsröds socken.

Lista 19(3a) Takstälarna är ju i alla gamla byggvader i det närmaste lika, om byggvaden dateras sig från 1800 talet eller dess förinnan, i regel vilas på längsidan av huset och längsgående bräd som kallas för sk (lejd) ibland (lejder) på denna (lejd) ställes sparrarna med den nedre delen som kallas för (stå) (stann) att märka när sparrarna ställes på denna sk. (lejd) då vilas denna av på bjälkarna som var inlåd i sparrarna. Men som är arades

Etнологiska Afd

ACC. N:R. 18. L. 19-20 M 6263:19.

Landskap: Skåne

Upptecknat av: Lundströmer

Härad: Frosta Amfj m fl

Adress: Västerås

Socken: St. Brinn Wallin m fl

Berättat av:

Uppteckningsår: 1940

Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

byggvadsrättet därhän att sparrarna vilas
direkt mot (barna) på bjälkarna, som i sin
tur ligger ovanpå (bjälkerna) det så kallade
sanna båndet återfinnes i takstolar där
gamla de än är. 3. B. 7 a. 4. B. Med sparr-
ändan vilande på bjälkarna. Den andra
och tredje teckningen å lista 19. Här fin
våra nyare konstruktioner, synes ej vara
allt rent gammal data.

Lista 20. Här ej bekant med nämnda husstyp.
Lista 21-22. Svår å takelstugor. Hög min jag
sädua enkelstugor, såväl som backstugor
där ing någon lag på husets långsida
med försatta, ett rum, i bland en liten

Skriv endast på denna sida!

Etнологiska Arkiv

ACC. N.R. 19. L. 21-22. 146263:20.

Landskap: Skåne

Upptecknat av: Andelstötaren

Härad: Storra Asbo

Adress: Wägersöd

Socken: Förlingsåkra

Berättat av:

Uppteckningsår: 1940

Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

II:7

kammare, smal oeldad vid sidan om
rummet, mitt för förstugan var en öppen
skorsten med litet enkelt kök, i bland
förstuga o kök i ett sammanhang
eller och andelat med en tunn bräd
vägg, med dörr och ingång från förstuga
Nånda hus typ min jag från Snällersöd,
Rohalma, m. fl. men merendels hos så kallad
fattigt folk, eller vad i dagligt tal kallas
jör(husare). G. B. om nämnda hus ännu
stå kvar vet jag ej då det är över
30 år sen jag lämnade den orten
L. 22. en hus typ som inte förekom i de
orter jag vistas i, o är därför ej bekant

ben. 8. 5.

Skriv endast på denna sida!